

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Laptulajdonos a Muraszombatjárás Gazdaszövetség.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 kor., fél évre 3 kor., egyes szám 20 fillér.
Előfizetési pénzek és reklamációk
BALKANYI ERNŐ könyvnyomdájába küldendők.

Felélős szerkesztő: Dr. OZIFRAK JÁNOS.

Kiadó:
A Vendéidei Magyar Köznevelésügyi Egyesület.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények
lap szerkesztésébe küldendők.
Hirdetési díj: 3 hasábos petitos egyszeri hirdetésnél 20
fillér, többszöri hirdetésnél soronként 12 fillér.
Nyitlitter sora 50 fill.

Lakást a munkásnak.

Egy-két évtized óta megfordult a megcsontosodott rossz szokásokhoz ragaszkodó felfogás megmozdult a higiénikus tudás mellett a közlekedésmérlet is. Számbaveszik immár, hogy a községnek az államnak nemcsak erkölcsi, hanem anyagi javát is előmozdítja az emberi nyivoltának tudatában megerősített, megelégedett és egészséges munkásosztály. Hozzájárul ehhez talán az az aggodalom is, hogy Magyarországot még főbb munkáskéntől fosztja meg az amerikai kivándorlás, ha nem gondoskodik a kivándorlásra csábító okok elhárításáról. Az itthonmarasztásnak pedig kétségtelenül egyik eszköze az is, ha tisztességes, kellemes, egészséges otthon adhatunk a szegény embernek.

Egy évtizednél többre megy az az idő, amióta bár lassu haladással, megkezdődött a mezei munkás-lakások és az egészséges, modern cselédlakások építése. Nem mi vagyunk ezen a téren sem az újtók, mert ez a mozgalom már nagyszerű eredményekben realizálta törekvését a Nyugaton, de most már olyan fellendülésnek vagyunk tanúi, hogy abban reménykedhetünk, ha nem is voltunk a kezdői, tul fogjuk szárnyalni, a mestereket. Ez lenne Magyarországnak iryelt java és dicsősége. Annnyira tulszárnyalhatjuk, ha nem lankad a jó akaratunk, hogy már is jönnek tanulmányozni egyre jobban terjedő telepeinket.

Debreczenben járt nemrég egy tanulmányozó társaság, a melyre igen jó benyomást tett az oltani munkáskert intézmény. Ez bizonyos tekintetben már felsőbb, tökéletesebb formája a gazdasági munkáslakások rendszerének, noha alapelve ugyanaz. Hogy milyen módon létesítsék a munkáslakásokat, azt természetesen főképpen a helyi viszonyok szabják meg. Konyhakertészet például nagyobb városok tövében, főképpen pedig vízzel bőven rendelkező városok mellett fizeti ki magát; más helyeken elég ha módot adnak néhány gyümölcsfa nevelésére; de általában elmulasztathatlan, hogy valamelyes kert járuljon a munkáslakáshoz, e nélkül a mezőgazdasági munkás háza nagyon hiányos volna. Közkeretk létesítésével kielégíthetők ugyan a gyermekek egészségének nevelésének, szórakoztatásának követelményei, de nem a család belső gazdasági szükséglete, amelyre nézve oly fontos és előnyös, hogy egy kis kertet is művelhessen. A módot, mint említettük, mindenütt a helyi élet föltételei szabják meg.

Örvendetes, hogy egyszerre több vármegyének munkásház intézményéről hallunk hírt, Békés, Csongrád, Jásznagykun-Szolnok, Vasmegegyék, de rendre többen is erélyesen hozzá fognak a munkásház-telepek kiépítéséhez. Ezen a nyáron körülbelül ötezer mezőgazdasági munkás fog külön hajlékhoz jutni. Egy helyen csak bérlő marad, de másholyn törlesztéses alapon tulajdonosává

lehet az átengedett háznak. Micsoda más érzéssel láthatna munkához az olyan ember, aki tudja, hogy nem kénytelen a zsellérlél is rosszabb sorral egész életén át hánykódni-vefődni, nem kell kucorognia valamely vitőlő zugában, valami dohos putriban, hanem munkájával tisztességes házikót szerez magának és családjának, a körülötte levő kis kertben az asszony vethet és ápolhat olyan növényeket, amelyek részben egy kis pénzt hoznak a konyhára, részben megédesítik földi életüket. Úgyes asszony, kivált serdülő gyermekek segítségével, egy kis darab földön is szép, csodás eredményt tud produkálni.

Az otthon nyújtása nemcsak a közegészség szempontjából áldásos, mert ma már mindenki tisztában van azzal, hogy az egészségnek lényeges föltétele a jó lakás; hanem nagy kiegyenlítő hatása van az eltörölhetetlen társadalmi különbségek érzése dolgában is. Gazdaságilag is nagy tényező. Az, akinek saját háza van, ott rendelkezhetik, állandósulhat, nem kap oly hamar kedvet a vándorlásra, jobban fölébred benne a takarékosági osslőn, erősebb benne a családi érzés, nem látván magát többé földönfutó proletárnak, nem is lesz oly könnyen rabja a kommunista és anarchista utópiáknak. A gyermeke nevelésére is nagy befolyással van a családiház, noha ennek hatása az ipari munkásházak körül lesz jobban érezhető, mert hiszen a városi mun-

TÁRCZA.

Virág Kata lánya.

Csendben eldégéltek a piei kis házba',
Nádfőlede házba' Virág Kata s lánya.
Nem vágytak semmire . . . mire is vágnának?
Alacsony viskókban nincs keltje a vágnak,
Csak a boldogságnak.

Virág Kata lányát, hogy utolszor láttam:
Fehér volt köténye, szép, selymes hajában
Buzavirág szőve, kék patyolat rajta . . .
Tiklon sugták-bugták: a halovány arca
Piros lesz tavaszra.

Most, hogy nyáron jártam a görbe utcákat,
De lelkem nem volt itt, valahol ott szárnyalt,
Ahol halgatagon bölintő akákok
Borulnak a házra s hullnak a virágok,
A fehér virágok.

Valaki megszólított „Hej ifjúr maga?“
Husszu selyem ruha, széles fodor rajta . . .
Megismertem rögtön: Virág Kata lánya,
A falusi kis ház eltévedt virága
A város zajába'.

Ki juttatott ide Virág Kata lányát?
„Ifjúr, megbalt anyám, porát Isten áldja.

Azán . . .* itt elakadt, folyt könnye, mint zápor . . .
Im csendes elmulás akáevirágzások
S mese hervadásról.

By Kocsis László.

Az adók.

Irta: Tolstoj Leó. *)

A rendes kéregetőkön kívül most egészen különös emberek is jönnek hozzám: először egy gyermektelen aggastyán paraszt, aki nagy szegénységben töltötte életét, másodsor egy nagyon szegény asszony, akinek egész rakás gyermeke volt, harmadsor pedig egy jómódu paraszt. Mind a három a mi falunkból való és egy és ugyanazon ügyben jöttek. Újév előtt behajtják az adókat és az aggastyánnal a szamovárt, az asszonnyal egy bárányt, a gazdag parasztól egy tehent vittek el. Valamennyien tölem kérnek segítséget.

Először a gazdag paraszt beszél és elmondta, hogy a bíró előtt, 27 rubelt kért és miután nem kapott elvette a tehent. Nem értem a dolgot és megígertem, hogy majd érdeklődöm, nem lehet-e szabadulni a fizetéstől.

Azután az öreg beszél, akinek a szamovárját vittek el. Egy kicsi, sovány, rongyos ember, aki megindítón mondja el, hogy 3 rubel és 70 kopekért kérték tőle, amit nem tudott előkeríteni, mire elvitték a szamovárját. Honnan gyűjén én és a feleségem ezt a pénzt? Alig tudunk megélni! Micsoda állapotok ezek! Legalább öreg korunkra lennének tekintettel.

*) Az elhunyt író hagyatékában találták ez a kéziratot, melyen ez a kelet állott: Jaszaja-Poljana, 1910. január 28.

Megígérem, hogy majd érdeklődöm és megteszek mindent, ami lehetséges. Azután az asszonyhoz fordulok, akiről tudom, hogy férje iszákos és öt gyermeke van.

— Elvitték a bárányunkat — jajgatott az asszony. — Eljöttek és azt mondták: adj pénzt! Azt feleltem: a férjem nincs itthon, munkában van. Honnan vegyem a pénzt? — Erre elvitték a bárányunkat — jajgatott az asszony.

Megígertem neki is, hogy minden lehető megteszek érdekében. Elmegyek a bíróhoz, hogy megtudjam milyen adókról van szó és miért hajtják be oly szigoruan.

Az uton még egy asszony fog meg és kér, hogy vegyek meg egy darab vásznat tőle, két rubelért eladja. Elvitték a tyukjaimat. Nagy fáradással nevettem fel őket és abból éltem, hogy tojásokat adtam el. Vegye meg a vásznat, nagyon jó minőség, ha nem lennék ily szorult helyzetben, nem adnám három rubelen alul.

Végre elérek a bíróhoz. Ki jön élem az utcára, megkérdeztem, micsoda adókról van és miért hajtják be ily szigoruan. A bíró azt feleli, hogy szigorú utasítást kapott, hogy úgyjére minden adóhátralékot behajtsion.

— Azt is megparancsolták, hogy a szamovárt és a baromfit is elvigyék?

— Mit tegyek — szolt a bíró — az emberek egyszerűen nem fizetnek. Így például Abakumov — így hívják a gazdag parasztot — a fia háromlovas kocsit hajtja, ez talán csak tud fizetni.

— Ez igaz — feleltem én. — De mi van a szegényekkel? És felsoroltam azokat, akiknek a szamovárját, a tyukját vittek el. A bíró kije-

Tisztelettel kérjük, kiknek előfizetése lejárt, annak szives megújítását,

kások gyermekei vannak leginkább arra kárhoztatva, hogy az utcán csatangoljanak s nem lévén rendes helyük és elfoglaltságuk, nem rekeszthetők el a romlott alakok, kivált a már idősebbek előtt. Ez a külön házakban jobban megtörténhet és csak is ezekben történhet. A legtöbb kiskuro bűnöst a közös városi házak termelték és teremtettek.

A megkezdett munkát ezen a téren tehát még nagyobb erővel kell folytatni és igaz örömmel üdvözljük azt a tervet, hogy a törvényhatóság közösen biztosítsa olyan pénzügyi alapítását, amely ilyen munkástelepek építését, illetőleg finanszírozását fogja végezni.

A magyar paraszt.

Meggyilkolták, elföldelték az ugynevezett parasztkirályt. Emlékeztet azonban soká fog még élni s eszméi örökkévalók. Nem a személyét, tetteit akarjuk dicsőíteni, de azt a szellemét, amelyért harcolt és halálát szenvedett.

Aki gondolkodik szert, nem fogja tagadhatni, hogy ebben az országban a legfontosabb személy a paraszt. Nem szó ugyan világraszóló terveket, nem igazgatja az állam gépezetét, fontos találmányok nem az ő fejében születnek, áldást-hozó újítások agyában nem teremnek, sőt ellenkezőleg, maradi, sokszor eskönyösen ragaszkodik apának hagyományaihoz. Ezekben a hagyományokban azonban nagy áldás rejlik, nagyobb mint a tudomány hatalmában, mert a tudomány is csak a paraszt munkája révén táplálkozhatik, amint hogy nem átvitt értelemben az emberek minden táplálkozását az anyaföld és annak megmunkálói, a természet közvetlen kihasználói szolgáltatják.

Ezért olyan fontos személy a paraszt, különösen nálunk, ahol a földművelés ágáról oly nehezen és csak lépésről-lepésre küzdve, itt is, ott is egy-egy talpalatnyi teret meghódítva, térhetünk át más kereseti foglalkozásokhoz, az iparhoz és a kereskedelemhez. Volt idő, nem is olyan régen, amikor még nálunk csak két kereseti forrás volt: a hivatalnokkodás és a földművelés; ami egyéb kereseti módok voltak még, azok e két foglalkozásnak csak keretül szolgáltak. Könnyű kitalálni, melyik volt az urakodó két kereseti osztály közül a produktív s melyik volt az, amely a másikkal munkájából megélt és uraszkodott.

Nem a mai kor fának, nem a haladás, a

fejlődés hívének kellene lennie annak, aki becsülni vagy csak kicsinyelni is tudná azt a gigászi szellemi munkát, melyet a tudomány, az államférfi bölcseség, a műveltség, kiváló férfiak leleményessége és találékonyága, az ipar, a kereskedelem, a pénzügy és számos más közhasznú intézmény uttoról, különösen az utolsó évtizedekben végeztek. Az ezer és egy éj tündérmesei eltörpülnek ama csodák mellett, melyeket kitünő férfiak tudományuk segítségével a valóságos életbe, gyakorlati használatba varázsoltak át. De teljes kézzel, sőt nagy bámulattal is elismerve ezt, szabad-e megfedelkezni arról, aki kérges tenyerével, verejtékével munkáit kicsajla részünkre — és csak csekély töredékben a maga részére is — a jóságos természetűl ama kincseket, melyek életfontosságunkhoz szükségesek, s melyek nélkül nyomorultan él kellene vesznünk, minden tudományunk, leleményességünk dacára?

Az őstermelés máig is megmaradt. Finomítottuk javítottuk, célszerűbbé tettük, de céljain változtatást nem ehhettünk, mert ezek ma is azok, mint voltak sok ezer év előtt. Ennek az őstermelésnek a katonája: a paraszt, a figyelembe nem vett, silányan fizetett, sokszor nyomorgó paraszt, aki a mai világ fekkől szellemelőbb alig-alig élvez valamit, csak sulyosabban viseli a terheket, mint a „régii jó idők“-ben, amelyeket mi, felvilágosodott emberek korántsem találunk oly jóknak, mint a paraszt, s kivüle talán még csak a mindennel elégedetlenek és a mult emlékezetét rajongó idealisták.

A parasztorban levők helyzete ma rosszabb, mint valaha. Megszabadult ugyan a jobbágyok bélyöi alól, a szabadság napja rájuk is mosolyog, de a kenyér dolgában, mely előbb meglehetősen bőségben jutott nekik, ma bizony hiány mutatkozik. Viszont most meg van nekik a szabad költözödési joguk, melyre előbb szükségük nem volt, most azonban nagyon rászorulnak, hogy menekülhessenek az éhség elől. Kivándorolnak, hogy megélhessenek.

Régen tisztában vannak már azall, hogy e szomorú állapotot csak úgy lehet segíteni, hogy földhöz juttassák azt, aki annak műveléséből él. Földet kell adni a parasztnak, hogy némi jöletre vergődhessenek. Nem a paraszt speciális érdeke ez, hanem az egész lakosságé, mely csak akkor fog tirthető viszonyok közé jutni, ha legfontosabb osztálya az, amely a többi osztályról is gondoskodik, sulyos helyzetéből itt az országban s nem túl a tengeren szabadul.

Előzetések, hirdetések és a nyiltér a kiadóhivatal címére: Balkányi Ernő könyvnyomda Múraszombat küldendő ké.

3. Biztosítási adó.
4. Kórházi adó.
5. Beszállásolási adó.
6. Hivatali adó.
7. Községi adó.

A felülvélgő agyan azt mondotta, amit a bíró, hogy a különös szigorú egy felsőbb helyről jött szigorú utasítás az oka. Megengedi, hogy nehéz dolog a szegény embertől valamit elvenni, de már kevesebb részvétel mutat, mint a bíró, nem meri feljebbvalót kritizálni és nem kételkedik abban, hogy tevékenysége nagyon szükséges.

— Nem szabad az embereknek mindent elnézni.

Nemskóra a kormányzóval alkalmam beszélni ugyanezen tárgyról. Ez már nagyon kevés részvételt mutatott a szegények iránt, akiket különben csak nagyon ritkán lát és nem kételkedett tevékenysége erkölcsi jogosultságában. A beszélgetés során ugyan kijelentette, hogy jobb lenne talán, ha nem kellene hivatalt viselnie, de azért a társadalom nagyon hasznos tagjának tartotta magát, mert mások az ő helyén még rosszabbak lennének.

A miniszterek végül és mindazok, akik a pálnka kereskedést irányítják, száműzést, börtönt, fegyházat és halálbüntetést szabnak ki, meg vannak győződve róla, hogy a szamovárok és bárányok, amit a szegény emberektől elvesznek, leghevesebben pálnkameresékre, börtönépítésre és az ő fizetésükre fordítandók, amiből ők estélyeket adnak, feleségüknek ruhákat csináltatnak és kejtatazásaik költségeit fedezi, amire nagy szükség van a nehéz és idegontó munka után, amit a durva és hátatlan nép érdekében kifejtének.

H I R E K.

A felsőlendvai majális.

Miként megjósoltuk úgy lett. A felsőlendvai mulatság tényleg az idei saison legsikerültebb estélyévé nőtte ki magát. A felsőlendvaiak és a miaden tekintetben sikerült mulatság rendezői büszkék lehetnek alkotásukra. Igaz, hogy a természet a maga bőkezű pazar pompájával hathatósan segítségére volt, mert az a gyönyörű hely, ahol a mulatság megtartódott, már szinte kizárja a sikertelenséget, mégis élismerés illi az agilis rendezőséget s annak élén Obetko Vilmos p. ü. szemlést azért a körültekintő és ügyes munkáért, amelylyel a mulatság sikerét biztosították.

Nagy közönség gyűlt össze messze földről a kies és természeti szépségekben bővelkedő Felsőlendvára. A kosiek egymást kergették a sok irányból Felsőlendvára összefutó országutakon s a nagy távolság s a rossz közlekedési viszonyok még a muraszombatiakat nem tartották vissza, a honnan szintén szép számban jöttek Felsőlendvára. Megjelent a mulatságon Batthyány Ernesztin grófnő is.

Délután 5 órakor tekeverseny vezette be a vigasságot, a melyben első díjat Raffel József, másodikát Most Rezső nyerte meg. Azonkívül díjat nyertek még Ádam János, Most Lajos és Kelemen József. Nyolc órakor kis cabaré előadás következett. Obetko Vilmos bekonferálta a csinos műsort, amelynek minden egyes száma nagy tetszést aratott. Először Sinkovich Bözsi és Irén adtak elő ügyes dialogot, utánuk Saruga Margit.

„Az első szerelmes levél“-ről mondott el egy monológot. Witz Gyula ugyancsak monologizált, majd Keresztury Irén és Obetko Vilmos adtak elő páros jelenetet, a műsor utolsó pontja pedig Sinkovich Ida „Művésznő leszek“ című monologjának előmondása volt. A szereplők valamennyien díszletes buzgóssággal játszottak és beszéltek s a közönség hatalmas tapsokkal honorálta igrékezeteket. A hölgy szereplőknek azonkívül csokrotak is juttatott a figyelmes rendezőség.

A program befjeztével igen sikerült tűzijáték következett, majd a lepényfalás bohóságiban gyönyörködött a közönség. Közben természetesen megindult a tánc Csicseri bandájának a muzsikájára. Hogy a program teljes legyen, természetesen volt confeti esata és szertent dobálás, sőt világposta is. A lányok jobb ügühöz méltó buzgalommal árulták képes lapjaikat és a közönség a szegény iskolás gyermekekre való tekintettel csak vásárolta a lapokat. A világpóstában Keresztury Irénke kapta a legtöbb drága kis levelet, amennyiben 34 lapot produkált a juri előtt. Ezért övé lett az első díj palmája. A világpóstában díjakat kaptak még Sinkovich Ida, Saruga Margit, Koller Lujza és Sinkovich Irén. A mulatság reggelig tartott.

— Szapáry László gróf v. b. t. t. nagybirtokos és neje szül.: Weissenwolf Mária Iréne grófnő nyári tartózkodásra Steireggbe utaztak, ahonnet szeptember elején fognak Múraszombatba érkezni.

— Borovits Adolf áthelyezése. A muraszombati teleknyvi hatóságot sulyos vesztésé érte. Jelen teleknyvvezetőjét Borovits Adolfot az igazságügyminiszter saját kérelmére Szentgotthárdra helyezte át. Amig egyrészlől örövendük, hogy Borovits Adolfnak gyermekei tanitattása szempontjából sikerült magát áthelyeztetnie, addig másrészt őszintén fájjaljuk a kiváló tisztviselő távozását. Borovits Adolf csöndes nyugodt munkásságot végzett hivatalában, amelynek ügyeit példás lelkiismeretességgel intézte el. Közégünk társéletében nem vett ugyan valami nagyon élénken részt, inkább hivatalának és családjának élt, mégis ez

lenti, hogy nem szabad különbséget tenni és különben is felsőbb utasításra cselekszik.

Megkérdeztem, hogy régóta bíró-e már és mennyi a fizetése.

— Nagyon csekély — feleli a bíró — és szivesen írt hagyám. Harmine rubelét egy hónapra nem érdekes az emberek anyi bünt magára venni.

Elmegyek az asszonyhoz. Akinek a barányát vitték el. Kis kunyhó és innen vitték el az egyetlen barányt, ami még hiányzik az állampenzárból. Az ideges a munkától és nélkülözéstől kimerült asszony azonnal sirni kezd:

— Nézőn csak ide: így élek itt. És elviszik az utolsó barányomat. A sirásra öt felig meztelen gyerek mászik le a kemence tetejéről és körülveszik anyjukat.

Ugyanaznap még megemeyek az adóhivatalba, hogy érdeklődjem az adóbehajtás módjáról. A felülvélgő még nincs ott. A rács mögött néhány ember áll, akik szintén ő rea várnak. Kettlen utlevél ügyében jönnek. Penzt is hoztak az utlevélért. Hirtelen egy nagy crós paraszt lép melém, ércet ás a földjén már emberemlékezet óta.

— Most váratlanul egy rendelet jött, amely megtiltja az ásást. A saját földjén nem áshat az ember. Ki tilthatta meg? Már nyolc hét óta fardozok, hogy visszavonják a rendeletet, de hiába. Az embereknek nincs eszük. Tönkretesznek.

Ezt az embert sem tudom vizgatlni és az időközben megérkezett felülvélgőhöz fordulok felvilágosításért, az adokra vonatkozólag. Eltűg meg tudom, hogy a parasztnak most hétféle adóval vannak hátralebélben:

1. Állami adó.
2. Kormányzasi adó.

Pergament papir csakis a legjobb minőségben.

Kapható Balkányi Ernő papírkereskedésében Múraszombat.

a társadalom, amely a zajtalan és kitartó munkát meg tudja becsülni, mindig ösztönözté tisztelettel vette körül bücsűjét, mindig egyéniségét és sajnálkozással látja távozását. A magunk részéről szívből kívánjuk a derek férfunak, hogy a cserével minden tekintetben meg legyen elégedve.

— **Szigethy Rezső** m. kir. erdőmester a hét elején Muraszombatban tartózkodott hivatalos missiójában.

Ifj. Valyi Sándor. Pénteken délután Árvai Henrik barátunk kalaplevéje és igazolomti ki-írást arcait szalagzált fel alá az Árvai palota előtti beton kövezeten, kezében egy flanelből készült fölöttébb actualis ruhadarabot lobogtatva. A járókelők esodálkozva néztek a szórakozott Henrikre, aki harsogva adta tudtúl a világnak, hogy boldog nagypapa lett. Leánya Dr. Valyi Sándorné egy egészséges fügyermeknek adott életet. A boldog nagypapa örömeiben osztozkodva ni is üdvözöljük legifjabb munkatársunkat, aki bizonyára a közel jövőben egy „Fiamhoz” című hangulatos vers megírására fogja inspirálni id. Valyi Sándort.

— **Egyházi hírek.** A szombathelyi püspöki hivatal a múlt heten kelt rendelettel nagy át-helyezéseket eszközölt az egyházmegye területén. Ismerőseink közül a következők helyeztek át: Klekl József muraszombati káplán Nagydolányba került plébános helyettesnek, mivel a kegyurasági kérdés eldöntése még hosszabb tárgyalásokat igényel. Helyébe Lenarsits Imre dr. jón Csendlakról, ahova Kúhár József újművés nevezett ki legelőkelőbbé. Horváth Lorinczét Bántornyai Vörösvára küldte a fopasztori parancs és helyét Falik Ferenchez foglalta el. Csásics Józsefet, aki legelőbb került Belatinézőről Felsőlendvára, Szent-eklere helyezték.

— **Községi gyűlés a marhavásártéren.** Nem minden ironia nélkül való, az a közgyűlési meg-hívó, amely a tegnapi napon megtartott községi gyűlés színhelyét a marhavásártéren emelt deszka-bodót jelöli meg. Igaz ugyan, hogy a gyűlés egyik főtagja a marhavásártér és berendezésének át-velede, de értesülésünk szerint meg ennél is fontos tárgy nélkül is a marhák gyűlézők helyén kellene a kupakantácsnak üléseznie, mert 30 éves vajudas után megérté Muraszombat község azt a a dícsőeséget, hogy autonómikus eleme megnyitva-lásának más színhelye nincsen mint a marhavás-ártér. Tudomásunk szerint egy negyedszázad óta van szöngyegen a városház építés kérdése, de szinte nem is esoda, hogy itt a fellebbezések klasszikus földjén ennyi idő alatt sem jutottak el a városház épület alapok letételéig.

— **A szünidei ifjúság mulatsága.** Nagy elő-készületek folynak a szünidőző ifjúság által 23-án rendezendő nyári táncvigalomra. A rendezőség nagy apparatussal fogott a munkához és amint bennünket értesítene, a mulatságot elsöranu cabaré program fogja tartkítani. Söt egy egészen speciális szenációval is szolgál a rendezőség amennyiben a cabaré egyik pontjában a szereplök egyik bájos hölgy tagja nadrgszoknyában fog a közönség elé lépni. Lesz monolog, dialog, szin-darab, ének és zeneszám.

— **Katonai lövőtér Károlyfán.** A Radkers-burgban állomásozó és k. kir. 16-ik huszárezred részére lövőtér keresnek. A lövőtér szükségére Kodolovics Oszwald nagybirtokos és radkersburgi polgármester felajánlotta Károlyfa község határá-ban lévő birtokát, amelyet július hó 11-én egy vegyes bizottság szemlél meg. Ebben a bizot-ságban az alispán helyett Pöstyay Pongrácz fő-szolgabíró, az államépítészeti hivatal képviselöje pedig Pernecky Lajos kir. mérnök vettek részt. Képviselö volt a tárgyaláson a gráciá hadtestparancsnokság és a 16-ik huszárezred parancsnoksága, valamint a katonai intendatúra. A bizottság a felajánlott területet alkalmasnak találta ugyan, azt azonban a lövőtér cölzejaira csak akkor fogják megvenni, illetve kibérelni, ha a számítások igazolják, hogy a károlyfai löter kibérelése előnyösebb, mintha a huszárak vasuton Margburgba mennének lón.

— **A T. E. V. V. E. Könya Péterért.** Midőn a hatóságok jöteköny célra gyűjtene, a közönség mindig kettelkedéssel fogadja eljárásukat, pedig alapjaiban a cél mindenkor nemes és humanus. Igazolja ezt azon körülmény, hogy elhalt barátunk dr. Vrataries Iván ügyvéd volt írómka. Könya Péter tüdőbetegségben szenvedvén, a Vasvár-megyei Tuberkolózis ellen védekező Egyesü-let elnöke dr. Bezerédi István nevezett beto-

get főbíránk előterjesztésére most is pártfogá-sába vette és szanatóriumi kezeléséhez 180 ko-ronával hozzájárulni szives volt. Hálás köszönet e szép cselekedetért.

— **Bartáky János körjegyző.** Bartáky János battyándi segédjegyzőt Nemsó Trencsénmegyei körjegyzőség egyhangulag körjegyzőjévé választotta.

— **A vágóhid kibővítése.** A muraszombati községi vágóhid méretei már nem felelnek meg a közszükségletnek, miert is a képviselő testület el-határozta annak kibővítését. A tegnapi közgyüle-sen terjesztettek elő a kibővítés tervet.

— **Az elválasztás ideje** képezi a család leg-aggodalmasabb perceit, mert ha ilyenkor táplál-kozási hiba következtében béizavar áll elő, úgy a gyermek olykor halálos veszedelemben forog. Ne utjón fel tehát senki hangzatos hirdetéseknek, hanem használjon gyermekének „Phosphatine Fa-lieres” tápszert, amely alkalmazhatóság tekinteté-ben páratlan.

— **Ragadós száj és körömfajás.** Az egész muraszombati járás körül van vérs ragadós száj és körömfajással, söt már a járás területén is felütötte fejét a kellemetlen betegség, Gödörházan, amelyet a hatóság el is zart.

— **Gyorsan szabadul** kellemetlen hurutjától, ha azonnal Sirolint vesz. Sirolin „Roche” meg-gyógyítja a lobos nyakhárttyákat, csökkenti a kö-petet és oldja a köhögést.

— **Ármérséklés.** Arról értesülünk, hogy a csillag védjegyjű Thomassalak liszt ár folyó évi szállításra nem jelentéktelenül mérsékletelett, ugy hogy gazdáink ezen kitünö mütrágyát elősöbban szerezhetik be mint eddig.

Dr. Granichstaedten, Bécs város főor-vosa már az 1878-iki évben a következők-kel számolt be: Oly egyéneknek, akik a szükséges testmozgásban akadályozva van-nak, előbb vagy utóbb étvágytalanság, min-den étkész után kellemetlen érzések, hosz-szadalmas gyomorbagok, makacs székrékedés és aranyeres bántalmak jelentkeznek. E ba-jok megszüntetésére sem növényi szerek, sem más ágyógyyszerek nem teljesítenek oly tartós, jó szolgálatokat, mint egy több heti kura a természetes **Ferecz József**-keserűvízzel. A sokoldalulag bevált Ferecz József-keserűvíznek egy családban, egy ház-tartásban sem szabadna hiányoznia. — Kapható gyögytárakban és fűszerkereskedé-sekben. A Sztéküldési-Igazgatóság Bud-a-peszen.

A nyári divat.

— A Divat Újság-ból. —

Bár a divattuldoztásnak tulajdonképpen arról kellene szólnia, hogy mi lesz a kedvelt divat s milyen ezidő szerinti, mindenek előtt essék meg néhány szó egy már megszűnt divatról, mely tünö csilágként csak pillanatokra jelent meg. Mindenki ki fogja találni, hogy a nadrgszoknyáról van szó. Amnyit beszéltelettel magáról rövidke életében és megöljöle volt a képtelen volta. Aki szerzett na-drgszoknyát, vagy átalakíttatta sportelőokra, vagy elrejté a ruhátárának olyan zugolyába, ahonnan talán soha többé nem kerül elő.

A nadrgszoknya helyét a hasított szoknya váltotta fel, melynek egyelőre leginkább azért örülünk, mert hogy egy kis változottságot hozott a majdnem szinte unottságig egyhangu divatba. A vonalakban észlelhető ez az egyformaság a leg-jobbban; olyan egyhangú már a sima, kissé himzett vagy egészen dió nélkül való kimonó formájú derék, a hozzá vágott félbő, félhosszu ujakkal és a szük egyenes vonalu kerek szoknya. Ez a az egyformaság már holt pontot jelent, melyhez a divat ejtött és amiből a múltból merítvén a példát, igen nagy átalakulások következteht-nék öszre.

Párisban már nagyon is bő szoknyákról szo-tognak, valamint új derekfórmáról, de persze egy-előre mindezt még ovatosan teszik és csak kísér-leteznek. Csak az új nagyon mellözött ujjal fog-lalkoznak erőlyesebben és fodorral díszítik a végét, ami nagyon tetszős. Egy modellen látnuk egy ilyen ujjat. A modell „clair de lune” sötétkék

erős tafatából készült; kék-fehér csikos selyem a disze, székes himzett féloldalu fodra volt, míg a tunika aljára széles selyemrojtot varrtak. Egy másik modell, melynek sötétkék madeira himzése gyönyörűen érvényre juttatta a cseresznye piros alsó ruhát.

A divatban a lágság a kedvelt, még a kabátokba, a köpenyekbe sem tesznek kemény bélést, csak a gallérnak ad a szabó valamelyes tartást. Az idén a rendesnél is kedveltebb a maderiahimzés, mely székes kivitelben is kapható, különösen szürke és kék színeben. Derékizésknek legkedveltebb a fisú, leginkább a Mária Antoniette formájú, mely nagyon fiatalos hatású. Nagyon csinos disze a deréknek és kabátjánk az egyoldalú, plüsses batizst vagy csipkebatizst, valamint a nagy mütröz- vagy a keskeny sállgallér. Ezek díszítésére különösen szép a csetneki vagy a durva vert csipke.

Öszre már annyit jóslhatunk, hogy a kabát vagy 80 centiméter hosszu lesz hátul, tehát egészen háromnegyed hosszu és hogy a kis kalap teljesen ki fogja szorítani a nagyt. Vajjon feltehető-e ennek a lehetősége?

A Divat Újság minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: negyed-évre, postán való sztéküldéssel, két korona 20 fillér. Előfizetni legelőzsekerűbben a kiadóhivatalba intézett postautalványon lehet. A Divat Újság kiadóhivatala Budapestben, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. szám.

Kiadóhivatali üzenet.

A reklamációkra vonatkozólag a következőket tu-datjuk né előfizetőinkkel. Ha a Muraszombat és Vidéké egy vagy másik lapszáma nem érkezett kezéhez, tessék az ottani postahivatalhoz fordulni a következő felszólá-lással, amnyit akar egy darab papíron, akár pedig szóbeli-al történeti. A felszólás szövege a következő: „Ték Postahivatal! A Muraszombat és Vidéke számat nem kaptam kézhez. Kérem ezt hivatalból megrekamlálni.

Ez a reklamáció a posta részéről teljesen díjtalan és erre köteleze van. Csakis olyan reklamációkat vehetünk figyelembe, amelyek postahivatal részéről történi.

Kérelem az előfizetőinkhez.

Tisztelt előfizetőink!

Lapunk czimszalagján feltűnően jelez-tük az előfizetés lejártának idejét. Mely tisztelettel kérjük, mindazokat, akik hátra-lékban vannak, a hátralékos összeget **haladéktalanul**

megküldeni, mert ellenkező esetben lapunk küldését kénytelenek leszünk beszüntetni.

Tisztelettel **A kiadóhivatal.**

Körmend—Muraszombat h. é. vasut menetrendje.
Érvényes 1911. május hó 1-től.

Indulási idő	Állomások	Érkezési idő
4:44	7:20 4:24	6:35 11:13
5:01	7:39 4:44	6:21 10:56
5:15	7:55 5:01	6:08 10:39
5:30	8:11 5:17	5:50 10:16
5:45	8:27 5:33	5:45 10:10
6:01	8:43 5:49	5:24 9:41
6:10	8:53 5:58	5:16 9:30
6:20	9:06 6:13	5:07 9:20
6:45	9:32 6:39	4:51 8:49
6:54	9:41 6:49	4:36 8:31
7:03	9:51 7:00	4:28 8:21
7:17	10:06 7:15	4:17 8:07
7:26	10:16 7:25	4:08 7:57
7:40	10:32 7:41	3:58 7:44
7:50	10:43 7:52	3:57 7:38
8:02	10:56 8:06	3:33 7:24
8:13	11:09 8:18	3:10 7:03
—	9:15 6:40	2:10 6:35
—	6:01 3:24	7:38 12:25
—	4:58 3:25	8:10 1:56

A fekete lénálval aláhuzott számok az éjjeli időt jelzik este 6 órától reggel 6 óráig. i betű indulat, é betű érkezést jelent.

Apró hirdetések.

Könyvtár órák. A „Muraszombati Járás-Gazdak Szövetsége“-nek könyvtára nyitva van naponta délelőtt 11—12 óráig a titkári hivatalban. — A Dunántúli Közművelődési Egylet könyvtára pedig szerdán d. u. 2 órakor áll a közönség rendelkezésére az állami óvodában.

Amerikai szőlővesző Ripária és Göthe No. 9 sima és gyökeres, megszerelhető jutányos napi ár mellett a titkári hivatalban és a vaslaki anyai telepen.

Vasvármegye leírása

Több iskola igazgató ur által az elemi II. és III. osztályába bevezetett tankönyv. Ára 20 fillér. Kapható Balkányi Ernő könyv-és papirkereskedésben Muraszombat.

1440/1911. tkv. sz.

Árverési hirdetmény.

A muraszombati kir. bíróság, mint tkvi hatóság közhírére teszi, hogy Biller Vilmos alsócsalagányi lakos végrehajtatonk Czelecz Ferencz alsócsalagányi lakos végrehajtást szenvedett elleni 1600 kor. tőke követeles, ennek 1908. november 1-től járó 80% kamatai, 172 kor. 40 fillér perit, 20 kor. 30 fill. végrehajtási és 40 kor. 30 fill. árverés kérvényezési költségek kielégítése iránti végrehajtási ügyében az ezen kir. járásbírósg, mint telekkönyvi hatóság területén levő, az alsócsalagányi 12. sz. tjkvben A I. 6. 8—10. 17. sor 143/a, 173/a, 325, 359, 466/5/a, hrsz. birtokra 201 koronában, — a 8. sz. tjkvbeni A I. 3. 19. 20. sor 34. 36/b, 38/8, hrsz. birtokra 126 koronában, a 366. sz. tjkvben A I. 4. sor 466/4/b hrsz. birtokra 96 kor.-ban — a 417. sz. tjkvben A 7. I. sorsz. 498. hrsz. birtokra 413 koronában, — a 267. sz. tjkvben A I. I. sorsz. 391. hrsz. birtokra 78 kor.-ban, — a 178. sz. tjkvben A I. I. sorsz. 494/c hrsz. birtokból Czelecz Ferenczettel illető 1/2 részre 39 kor.-ban, — a 251. sz. tjkvben A I. I. sor 429. hrsz. birtokból nevezett illető 1/2 részre 43 kor.-ban, — a 284. sz. tjkvben A I. I. sor 204. hrsz. birtokból nevezett illető 1/4 részre 132 kor.-ban, — a 333. sz. tjkvben A 7. I. sor 475 hrsz. birtokból nevezett illető 17/243 részre 7 kor.-ban, — a 319. sz. tjkvben A I. I. sorsz. 333. hrsz. birtokból nevezett illetett 1/4 részre 30 kor.-ban megállapított kikiáltási árban az árverés elrendeltetik s arra határnapul

1911. évi július hó (18.) tizenhatszadik napjának

d. e. 10 órája Alsócsalagány községhezához kikiáltott azzal, hogy ezen határnapon a fenti ingatlan a kikiáltási ár 2/3-ad részén előadítani nem fog.

Bánatpénzül leteendő a fentebb elmitett ingatlan kikiáltási árának 20%.

Árverezni szándékozók tartoznak a bánatpénzt készpénzben, vagy óvadék képes érték papirokban a kiküldött kezeihez letenni avagy annak a bíróságnál előleges elhelyezéséről szóló elismervényét átszolgáltatni és az árverés eredményeként beígért legmagasabb összeg után a bánatpénzt 20%-nak megfelelőleg nyomban kiegészíteni.

A vételár 3 egyenlő részletben 3 hónap alatt fizetendő az árverés napjától számított 50% kamattal a muraszombati kir. adóhivatalnál.

Árverési hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. telekkönyvi hatóságnál és Alsócsalagány község házában megtekinthetők.

Az árverés a fenti tjkvben feljegyzendő. Muraszombat, 1911. április 4. A kir. bíróság, mint tkvi hatóság.

Dr. Schick kir. járásbíró.

A kiadmány hitelesül:

Borovits Adolf, kir. ukkvezető.

Hegedűhurok

(A, D, G, E)

csak finom minőségben

kapható Balkányi Ernő papirkereskedésében Muraszombat.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régióknak bizonyult háziszor, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult **köszvénynek, reumatizmusnak és megübléseknek.**

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevételek fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjegygel és a Richter cégjegyzéssel ellátott doboza van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K140 és K2—és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerára az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

— Apróhirdetési levelezőlapok kaphatók A Nap, Budapest és Kis Újság napilapok részére Balkányi Ernő papirkereskedésében Muraszombat.

A

„köztudatba ment át“
hogy csakis

KÁLLAI LAJOS

motorgyára

Budapest, VI. kerület, Gyár-utca 28. szám

szállítja teljes jótállás mellett a leg-hírnevesebb motor cséplőkészleteket. Saját érdekében kérjen minden gazda dísz-főlapot, melyet ingyen és bérmentve küld a gyár!

Fontos figyelmeztetés!
Kallai Lajos hírneves motorgyára nem tévesztendő össze más Kallai nevű cégekkel.

Őszi trágyázás!

Óvakodjunk a hamisításoktól! Óvakodjunk a hamisításoktól!
7—20 Valódi Stern-Marko vedjegyű

THOMASSALAK
a legjobb és legelőszőbb foszforsavas műtrágya!

Csak akkor ilyen van és olomzár

Hamisítás-tól szigoruan óvakodjunk.

valódi, ha csakban eredeti van rajta.

Mindenzsák tartalomjézzel van ellátva.

KALMÁR VILMOS
a Thomasphosphatfabriken Berlin, vezérképviseleje Budapest, VI. Andrássy-ut 49.

Különösen a jelenlegi rendkívül olcsó árakra figyelmeztetjük a vásárlókat.

Képviseelő és raktár:
MELIS és PINTÉR cégnél, Szombathelyen.

— Muraszombat építkezése halad. Ennek fényes bizonyosságul szolgál Muraszombat teljes látkepe, mely gyönyörűen mutatja be a város minden részét. Kapható a kiadónál Balkányi Ernőnél, Muraszombat.

Üzemnagyoobbitás

végelt egy csaknem új, 10 HP. Rich. Garetti-féle angol gyártmányu kerekeken álló nagy

Feuerbox-Locomobilt

6 Atm. nyomással olcsón, előnyös fizetési feltételek mellett eladó.

Bővebb felvilágosítást nyujt

S T E R N J A C O B
MALI-BUKOVEC.

DÉLVASMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZV.-T. MURASZOMBAT.

Alaptőke
100.000 K.

Betéteket elfogad

Tartaléktőkék
192.000 K.

betéti könyvecskére, folyó- és csekk számlára a legelőnyösebb kamatozás mellett. A tőkekamat adót az intézet viseli. Nagyobb összegű állandó betétek után

5% kamatot fizet.

Leszámitolt üzleti és magán váltókat, kötelezvényeket és mindennemű követeléseket kezesség, telekkönyvi bekebelezés alapján a legjuttányosabb feltételek mellett.

Jelzálog és törlesztéses kölcsönöket folyósít földbirtokra és házakra. Ez utóbbi kölcsönök 10—65 évig terjedő időtartamra nyujtatnak 5% alap kamatozással úgy, hogy a tőke és kamat félévénként egyszerre törlesztetlik.

Községi és közkölcsönöket folyósít. Vesz és elad értékpapirokat és idegen pénzeket. Bevált szelvényeket és sorsolt értékpapirokat. Óvadéku értékpapirokat kölcsönöz. Örszere és kezelésre elfogad értékeket. Elvállalja földbirtokok parcellázását. A bel- és külföld bármely piacára szóló átutalásokat eszközöl.

A takarékpénztári és banküzlet körébe tartozó minden megbízást elfogad.